

ABSTRAKT

Disertační práce se pohybuje v průniku oborů hudební výchova, hudební psychologie, lingvistika a speciální pedagogika.

Teoretická část se věnuje pojmu témbř z muzikologického a lingvistického hlediska, charakterizuje témbřový sluch jako hudebně sluchovou schopnost. Představuje a srovnává testy témbřového a fonemického sluchu. Z ontogenetického hlediska popisuje rozvoj hudebnosti a řeči dětí předškolního věku a klade důraz na sluchovou pozornost jako předpoklad jejich rozvoje. Charakterizuje narušení těchto schopností a popisuje terapie zapojující do reedukace řeči hudební výchovu nebo prvky muzikoterapie.

Terénní výzkum popisovaný v praktické části měl podobu základního výzkumu a experimentu, pracoval s výzkumným vzorkem 180 předškolních dětí. Předmětem základního výzkumu byly vztahy mezi hudebními a řečovými projevy předškolních dětí s atypickým vývojem řeči. Předmětem experimentu bylo hledání nejúčinnějšího propojení hudební a jazykové výchovy s kladným vlivem na hudebnost i řeč. Jednotlivé kapitoly představují vlastní diagnostický materiál, experimentální metodiku a průběh výzkumu. Základní terénní výzkum přinesl podrobné údaje o chování předškolních dětí s atypickým vývojem řeči při hudebních činnostech a o kvalitě sluchové pozornosti, témbřového a fonemického sluchu. Experiment ověřil kladný vliv metodiky *Hudební činnosti v logopedické prevenci* na komunikační i hudební schopnosti dětí a na rozvoj fonemického sluchu.

KLÍČOVÁ SLOVA

předškolní dítě, hudebnost, hudební činnosti, témbřový sluch, fonemický sluch, narušená komunikační schopnost, odlišný mateřský jazyk